

bibli_oosterschelde

JAARVERSLAG 2009

Resultaten 2009: meer jeugd, meer sfeer, meer leesplezier en meer zoekgemak.

Drie jaar BibliOosterschelde zijn voorbij gevlogen. Was er de eerste jaren veel aandacht nodig voor de interne organisatie, in 2009 kreeg de klant haar centrale positie terug. Alle werkracht hebben we gericht op onze gebruikers en dan vooral op de jeugd, de klant van de toekomst.

We deden dat op veel verschillende manieren. Het project Kunst van Lezen brengt de bibliotheek zo dicht mogelijk bij de doelgroep: in de basisschool. De bijzondere, nieuwe jeugdthema-indeling waarvan bibliotheek 's-Gravenpolder de primeur had, zorgt ervoor dat bibliotheekbezoek leuker en aantrekkelijker is. Skoolzone is de coolste plek in de bibliotheek: kinderen komen er met plezier voor hulp bij het maken van werkstukken. Heel veel kinderen ontmoeten een echte schrijver tijdens het Schrijversfestival. Dat stimuleert het leesgedrag en maakt lezen spannend. En het ingezette beleid werpt haar eerste vruchten af: het aantal jeugdleden nam toe met 3%.

Wat we doen voor de jonge klant, willen we ook voor onze volwassen leden. Betere bibliotheken creëren door te luisteren naar de wensen van de klant. Zo zijn in 2009 de bibliotheken van Zierikzee en 's-Gravenpolder omgetoverd tot inspirerende verblijfsplekken waar het goed toeven is. Onze digitale en fysieke schat, de collectie, wordt beter zichtbaar door uitnodigende presentaties. Ook verrasten we de klanten door ontmoetingen met auteurs als Kader Abdolah en Rinus Spruit.

Kortom: we hebben met zijn allen hard gewerkt. Dank aan iedereen die zijn steen heeft bijgedragen!

*Jannie van Vugt
Directeur BibliOosterschelde*

Alleen voor boekenwormen?

Wie de waarde van lezen inziet, zal zeker ook de bibliotheek waarderen. Dat geldt voor boekenwormen, al zullen zij wellicht vaak boeken kopen. Maar is de bieb alleen voor hen interessant? Natuurlijk niet.

De bibliotheek is een plaats van ontmoeting. Sommigen gaan dagelijks even kranten lezen. En waarom

ook niet? Anderen verrijken zich met tijdschriften waarvan er te kust en te keur in de bibliotheek aanwezig zijn. Wie daar leest, beschikt over de meest recente uitgaven.

De bibliotheek is steeds meer mediatheek geworden. Vaak zie je mensen werken achter de computers die in bibliotheken staan. Of ze kiezen een dvd of een cd uit om mee te nemen.

De bibliotheek verleent diensten aan de samenleving. Wie op school zit en een werkstukje moet maken, kan in de bibliotheek de informatie vinden die nodig is. Vaak is dat al een opgave op zich, maar leren zoeken is iets waarmee de bibliotheek helpen kan.

De bibliotheek is vanouds verbonden met de schone letteren. Afgelopen jaar heeft de bibliotheek in de maand van 'Nederland leest' duizenden Oeroegs uitgedeeld. Veel Nederlanders hebben weer gelezen hoe Oeroeg en zijn vriend uit elkaar groeiden totdat ze als volslagen vreemden tegenover elkaar stonden. Naar aanleiding van dit boek zijn gesprekken gevoerd over vriendschap en liefde, vreemdelingen en Nederlanders en over het koloniale systeem. Eén zo'n boekje heeft meer zeggingskracht dan tien doorwrochte studies met cijfers.

De bibliotheek alleen voor boekenwormen? Die tijd is voorbij. In de moderne bieb kan iedereen aan zijn trekken komen. Waarom zou je niet eens binnenlopen?

De gemeente Kapelle stelt de betrokkenheid van de bibliotheek erg op prijs. Ik doel natuurlijk allereerst op de echte bibliotheekwerkzaamheden, maar ook breder op de maatschappelijke rol: ze heeft een plaats in onze cultuurraad, ze is deelnemer in de stuurgroep 'brede school' en denkt mee over ondersteuning van de nieuwe Kapelse school: de Isaac Beekman Academie.

Leo Kosten, wethouder cultuur Kapelle

Kunst van Lezen maakt lezen leuk

In maart ondertekenden Jannie van Vugt en vier directeurs van

basisscholen de samenwerkingsovereenkomst voor de taalpilot van het landelijke project Kunst van Lezen. Het project is geïnitieerd door minister Plasterk en beoogt het terugdringen van taal- en leesachterstanden.

Dankzij de landelijke subsidie heeft BibliOosterschelde voor het project een leescoördinator aangesteld. Op de vier scholen, De Schalm in Stavenisse, de Franck van Borsseleschool in Borssele, Schengehof in 's Heer-Arendskerke en De Eendracht in Hansweert ondersteunt zij de leerkrachten en vergroot zij het leesplezier bij de leerlingen. Haar taken waren o.a. stimulerende leeslessen geven, de schoolbibliotheek opschonen en bibliotheekbezoek promoten. "Door deze intensieve samenwerking tussen onderwijs en bibliotheek besef je dat je eigenlijk niet zonder elkaar kunt", aldus Saskia den Otter, leescoördinator. Resultaat: leerlingen vinden lezen steeds leuker en worden mediawijs! Zie ook www.kunstvanlezen.nl

Read & Meet: vmbo'ers ontmoeten schrijvers

Ruim 800 vmbo-leerlingen deden in februari mee aan Read & Meet, het educatieve samenwerkingsproject van BibliOosterschelde met scholen voor voortgezet onderwijs. Op diverse locaties gingen de scholieren in gesprek met veelgelezen auteurs als Maren Stoffels en Dirk Bracke. Vanaf de kerstvakantie hadden de leerlingen van 2 en 3 vmbo zich verdiept in het werk van de schrijvers. Dit project werd mede gesubsidieerd door de Provincie Zeeland.

De 1^e Skoolzone van Zeeland

Wethouder M. de Bruijne opende in oktober de eerste Skoolzone in bibliotheek Heinkenszand. Skoolzone is de digitale huiswerkplek voor kinderen vanaf 8 jaar. Onder begeleiding van een bibliotheekmedewerker werken ze op de computer aan hun werkstuk of spreekbeurt. Skoolzone sloeg meteen aan! Iedere woensdagmiddag stonden er enthousiaste kinderen voor de deur die popelden om aan de slag te gaan.

Skoolzone biedt kinderen betere dienstverlening en zorgt tevens voor ondersteuning aan het onderwijs. Het project is gestart in samenwerking met de drie basisscholen uit Heinkenszand en de basisschool uit Driewegen. Deze eerste Skoolzone is een pilot, na bewezen succes zal hij in meer bibliotheken gerealiseerd worden.

Voor meer informatie www.skoolzoneh.z.hyves.nl en www.skoolzone.nl

Schrijvers in de klas

In maart bezochten tien schrijvers meer dan 1000 kinderen uit groep 4, 5 en 6 op dertig basisscholen in de gehele regio. Het succesvolle Schrijversfestival werd ook dit jaar mede gesubsidieerd door de Provincie Zeeland. Bibliotheekmedewerkers kwamen van te voren met een grote kist met boeken en informatie naar de scholen. Na het bezoek van schrijvers als Johanna Kruit en Anna Woltz waren de kinderen extra gemotiveerd om lekker te gaan lezen.

Key /

Nieuwe bibliotheek

1 december werd de nieuwe bibliotheek in 's-Gravenpolder geopend in het multifunctioneel centrum de Zwake. In dit centrum zijn o.a. ook zorgwoningen en de sporthal gevestigd. Deze bibliotheek is ingericht op basis van lokale klant- en collectieprofielen. Nieuw is ook de zelfbedieningsapparatuur, waarmee leden gemakkelijk zelf boeken en andere materialen lenen. De collectie romans is opgefrist en uitgebreid met een bestsellerservice. De grote leestafel nodigt uit om lekker te lezen, onder het genot van een kopje koffie. De jeugdafdeling is ingedeeld volgens het concept van de jeugdthema's. De bibliotheek beschikt nu ook over een smartboard en een Wii spelcomputer.

Jeugdthema's

In 2009 maakten we werk van onze wens om collecties op een aantrekkelijker manier aan de klant te presenteren. Ter oriëntatie gingen we op bezoek bij andere bibliotheken en bij boekhandel de Drykkerij. We verdiepten ons ook in de landelijke ontwikkelingen op het gebied van inrichting en presentatie. Daarnaast hielden we een digitale enquête onder 83 kinderen in Heinkenszand. We vroegen hen over leesgedrag, gebruik van de bibliotheek en wat zij zouden veranderen als ze de baas waren. In de uitkomsten bleek dat kinderen graag meer kleur zien in de bibliotheek en dat zij moeite hebben met de huidige indeling van de collectie. Dit alles heeft geleid tot een nieuw concept voor de jeugdafdeling: de thema-indeling.

Daarbij zijn lees- en informatieve boeken voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar samengevoegd in negen thema's zoals dier & natuur, vriendschap & school. De themakasten worden aangeduid met fraai vormgegeven, kleurrijke borden. Dit concept is in 2009 voor het eerst gerealiseerd in de nieuwe bibliotheek van 's-Gravenpolder. In 2010 zal het ook ingevoerd worden in de bibliotheken van Kruiningen en Sint-Annaland. In het najaar van 2010 volgt de evaluatie van dit project.

Metamorfose bibliotheek Zierikzee

In december is in bibliotheek Zierikzee selfservice ingevoerd. Als eerste bibliotheek in Zeeland werkt men er met intelligente innametrolleys. Bij het terugbrengen zet de klant materialen in een kast met speciale software die direct de gegevens scant. Deze apparatuur is gebruiksvriendelijk en biedt privacy. De self-service is mede mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van de Provincie Zeeland.

Door deze veranderingen was er ook ruimte om het hele interieur een facelift te geven. Op de plaats van de oude balie ontstond ruimte voor een leesterras. De romankasten zijn verzet om meer presentatiemogelijkheden te creëren. Zo zijn er vier themapleinen ontstaan: Huis en Tuin, Gezondheid, Kunst en Cultuur en Reizen. De rode multifunctionele wand met de tijdschriften is een echte eyecatcher. Klanten reageerden enthousiast en positief op de metamorfose.

Bijzondere activiteiten in 2009

De 18 BibliOosterschelde bibliotheken organiseerden in 2009 een scala aan bijzondere activiteiten voor volwassenen. Een centraal georganiseerde activiteit die in vier vestigingen plaatsvond was de lezing van de Zeeuwse schrijver Rinus Spruit. Op ingetogen wijze vertelde hij over zijn boek *De rietdekker*. Spruit schetst met gevoel het harde bestaan van een rietdekkersfamilie in het begin van de vorige eeuw. De drukbezochte avonden kregen gemiddeld een 8 van de bezoekers.

Nieuwe service bibliotheek Kapelle: Koek en Boek

Na overleg met het Zorgcentrum Cederhof is de dienstverlening uitgebreid met een nieuwe service voor bewoners die niet meer naar de bibliotheek kunnen komen. Eén keer per zeven weken komt de bibliotheekmedewerkster met dozen boeken naar het zorgcentrum. Onder het genot van koffie met koek wisselen bewoners leeservaringen uit waarbij de tips over en weer vliegen.

Ontwerpwedstrijd Nederland Leest

Bibliotheek Tholen en Stichting Uit op Tholen organiseerden gezamenlijk een lezing door de schrijver Kader Abdolah. Hij vertelde over zijn werk voor een bijzonder enthousiast publiek van 120 bezoekers.

Tijdens de jaarlijkse actie Nederland Leest was er ook een ontwerpwedstrijd voor het omslag van Oeroeg van Hella Haasse, het cadeauboek van 2009. Bibliotheek Tholen organiseerde een lokale ronde in samenwerking met atelier Jos Boogaard uit Sint-Annaland. Landelijk waren er 248 inzendingen, voor de lokale wedstrijd zijn 31 ontwerpen ingestuurd. Alle boekomslagen werden tentoongesteld in de bibliotheek. De jury koos de ontwerpen van Huib van der Klooster en Lies Wagemaker als winnaars.

Andere openingstijden & themajaar Afrika

Per 1 oktober heeft bibliotheek Goes de openingstijden aangepast aan de wensen van de gemeente en het publiek. Voortaan kan men op zaterdag tot 16.00 uur terecht en ook op donderdagmiddag en avond. Het leverde positieve reacties op van het publiek en een stijgende lijn in de uitleencijfers. Tijdens het Afrikajaar organiseerde de bibliotheek tal van activiteiten. Reisboekenschrijfster Arita Baaijens hield een inspirerend verhaal voor 65 bezoekers.

De gedichtenwedstrijd onder scholieren met het thema "Hoe ziet jouw schooldag er uit in Ouagadougou?" leverde 60 inzendingen op, 10 genomineerden en 3 winnaars. De geldinzameling voor mobiele voorleeskisten van Biblionef voor kinderen in achterstandsgebieden in Zuid-Afrika bracht € 1.050,- op.

Boekpresentatie in bibliotheek Yerseke

In juni werd het eerste exemplaar van de bundel verhalen 'k Was t'er zélf bie overhandigd aan burgemeester Huisman. Een boek vol grappige verhalen over alledaagse taferelen, maar ook met herinneringen aan de Watersnoodramp. Geschreven door Albert Goeman, 89-jarige verteller uit Yerseke en Jan Zwemer, dichter en verhalenverteller in de streektaal, uit Oostkapelle. Tijdens de goedbezochte presentatie lazen de schrijvers voor uit het boek, een uitgave van boekhandel Het paard van Troje uit Goes.

Foto: Nico van Rooijen

VESTIGINGEN
LENERS
UITLENINGEN

Gemeente Borsele		Vestigingen	leners	2009	Resultaat tov 2008	uitleningen	2009	Resultaat tov 2008
22.551 inwoners	s-Gravenpolder		jeugd	2.118	52	jeugd	54.914	-3.825
	Heinkenzand		volwassenen	1.646	-28	volwassenen	55.075	1.252
			totaal	3.764	24	totaal	109.989	-2.573
Gemeente Goes		Vestiging	leners	2009	Resultaat tov 2008	uitleningen	2009	Resultaat tov 2008
36.737 inwoners	Goes		jeugd	4.491	70	jeugd	121.624	1.544
			volwassenen	4.504	-71	volwassenen	165.739	-9.791
			totaal	8.995	-1	totaal	287.363	-8.247
Gemeente Kapelle		Vestigingen	leners	2009	Resultaat tov 2008	uitleningen	2009	Resultaat tov 2008
12.403 inwoners	Kapelle		jeugd	1.940	150	jeugd	54.833	3.964
	Wemeldinge		volwassenen	1.415	33	volwassenen	53.110	148
			totaal	3.355	183	totaal	107.943	4.112
Gemeente Reimerswaal		Vestigingen	leners	2009	Resultaat tov 2008	uitleningen	2009	Resultaat tov 2008
21.464 inwoners	Hansweert		jeugd	2.839	82	jeugd	80.988	-336
	Krabbendijke		volwassenen	1.776	-240	volwassenen	79.275	-3.606
	Kruiningen							
	Rilland							
	Yerseke							
			totaal	4.615	-158	totaal	160.263	-3.942
Gemeente Schouwen-Duiveland		Vestigingen	leners	2009	Resultaat tov 2008	uitleningen	2009	Resultaat tov 2008
34.122 inwoners	Bruinisse		jeugd	3.172	145	jeugd	76.343	-36
	Burgh-Haamstede		volwassenen	3.391	-25	volwassenen	105.746	-1.197
	Zierikzee							
			totaal	6.563	120	totaal	182.089	-1.233
Gemeente Tholen		Vestigingen	leners	2009	Resultaat tov 2008	uitleningen	2009	Resultaat tov 2008
21.464 inwoners	Poortvliet		jeugd	3.535	82	jeugd	90.226	-5.853
	Sint-Maartensdijk		volwassenen	1.956	-57	volwassenen	82.360	-546
	Sint-Annaland							
	Sint Philipsland							
	Tholen		totaal	5.491	25	totaal	172.586	-6.399
Totaal BibliOosterschelde			leners	2009	Resultaat tov 2008	uitleningen	2009	Resultaat tov 2008
152.638 inwoners			jeugd	18.095	625	jeugd	478.928	-4.542
			volwassenen	14.688	-378	volwassenen	541.305	-13.740
			totaal	32.783	247	totaal	1.020.233	-18.282

In 2009 reden er vier bibliobussen in de zes gemeenten van BibliOosterschelde. De bussen deden 45 standplaatsen aan en het aantal sta-uren is bijna 35 uur per week. De Biblioservicebus reed in alle gemeenten behalve in Tholen. Op verzoek van de gemeente Goes is een experiment gestart met 2 extra uur Biblioservicebus. Het totaal aantal uitleningen van de bibliobussen in 2009 was 121.613, een daling van 4.562 ten opzichte van 2008. Het totaal aantal leners was 3.870, een stijging van 105 ten opzichte van 2008. Van de leners heeft bijna 80% een jeugdabonnement.

Contactgegevens BibliOosterschelde

Stengeplein 1
4451 CZ Heinkenzand
tel 0113562626
www.biblioosterschelde.nl

BibliOosterschelde maakt deel uit van

